OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM

MŁOT i PŁUG

ORGAN CENTR. ZRZESZENIA KLASOWYCH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W POLSCE

Przyszłość klasy robotniczej musi być dziełem samych robotników

REDAKTOR NACZELNY: tow. poseł MARJAN MALINOWSKI (Wojtek)

ROK III — Czwartek, 2 kwietnia 1931 r. — Nr. 7 (52)

Kongres

Centralnego Zrzeszenia Klasowych Związków Zawod.

ODBYTY DNIA 21 — 22 MARCA 1931 R.

Ostatni Kongres Centralnego Zrzeszenia Klasowych Związków Zawodowych był rzeczywistym Kongresem zawodowym, przepracował bowiem sumiennie i rzeczowo szereg ważnych problemów.

Ustawodawstwo społeczne, kryzys gospodarczy, oświata robotnicza, kwestje taktyki i organizacyjne, a przedewszystkiem sprawa **utworzenia jednolitego frontu zawodowego robotników Polski — oto główne** problemy, w rzeczowy i spokojny sposób omówione przez referentów i kilkudziesięciu mówców-delegatów zorganizowanych robotników.

Uchwały Kongresu, które na innem miejscu przytaczamy w całości, są dokumentami sumienności i odpowiedzialności zarówno referentów: t. t. Moraczewskiego, Pączka, Gardeckiego, Lengi, Downarowicza i Malinowskiego, jak również i wszystkich zebranych delegatów, którzy przez powzięcie omawianych uchwał nakreślili polskiej klasie robotniczej najważniejsze wskazania na chwilę bieżącą.

Blaga i demagogja, tchórzostwo i nieodpowiedzialność, dyletantyzm i lekkomyślność, blichtr zewnętrzny i „świąteczna" parada, nie zamąciły obrad w sali Związku Drużyn Konduktorskich, bo te znalazły sobie godny przytułek na operetkowym „Kongresie" w sali Rady Miejskiej.

Natomiast głęboka troska o interesy polskiej klasy robtniczej dominowała od początku do końca w czasie obrad naszego Kongresu. Referaty stały na wysokim poziomie. Przemówienia mówców były przemówieniami zawodowców znających ciężkie położenie mas robotniczych i wykuwających w codziennej, żmudnej pracy i walce lepszy byt klasy robotniczej i drogi ku jej Przyszłości.

Powszechny, niczem niezmącony entuzjam dla hasła:

jednolity front zawodowy robotników Polskich

był wspaniałą manifestacją uczuć i pragnień mas robotniczych, wiedzionych instynktem klasowym i świadomością swoich interesów, ku **zjednoczeniu** pod sztandarami **bezpartyjnego i niezależnego** ruchu zawodowego, dobro klasy robotniczej i Polski mającego na celu.

Pierwszy dzień obrad

O godzinie 10 rano wobec 198 delegatów oddziałów Zw. Zaw., zrzeszonych w CENTRALNEM ZRZESZENIU KLASOWYCH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH, rozpoczął się II-gi KONGRES CENTR. ZRZESZ. KLAS. ZW. ZAW.

Kongres otworzył i objął przewodnictwo **b. min. Jędrzej Moraczewski,** który w krótkiem przemówieniu ujął cele i zadania Kongresu.

Przez aklamację do Prezydjum zostali powołani tow. tow. jako zastępcy przewodniczącego tow. **Teller** (Centr. Zrzesz. Klas. Zw. Zaw.). **P. Dewódzki** (Zw. Użyt. Publicz.), jako assesorzy tow. tow. **Celejewski** — Zw. Metalowców, **poseł Wojciechowski** — Zw. Drużyn Kondukt., **Denasiewicz** — Zw. Nafciarzy — Drohobycz, **Bogner** — Sosnowiec — Zw. Górników, **J. Niski** — Zw. Rolników. Na sekretarza powołano **redaktora Stanisława Jasińskiego.**

Na wniosek przewodniczącego, tow. J. Moraczewskiego został przyjęty następujący porządek dzienny: 1) Otwarcie i ukonstytuowanie się Kongresu, 2) Sprawozdanie władz C. Z. K. Z. Z. z dotychczasowej działalności, 3) Sytuacja gospodarcza i bezrobocie, 4) Sprawa zjednoczenia Zw. Zaw., 5) Ustawodawstwo socjalne i ubezpieczenia na starość, 6) Sprawa rozwoju oświaty i kultury w związkach zawodowych, 7) Wybór władz C. Z. K. Z. Z., 8) Wolne wnioski.

Po przyjęciu porządku obrad przewodniczący powitał przedstawicieli Rządu w osobach Głównego Inspektora Pracy p. Klotta i jego zastępcy p. Ulanowskiego, oraz przedstawicieli Konfederacji, Federacji, i N. P. R. (lewicy), poczem udzielił głosu **generalnemu sekretarzowi Centralnego Zrzeszenia Klas. Zw. Zaw., tow. Gardeckiemu,** który zdał sprawozdanie z dotychczasowej działalności Centralnego Zrzeszenia Klas. Związków Zawodowych.

SPRAWOZDANIE GEN. SEKR. Z. GARDECKIEGO

Z cyfr, przedstawionych przez referenta na plan pierwszy wybiła się akcja propagandowa, z której wynika, że oprócz dwóch broszur, a mianowicie „Zła robota kiepskich ludzi" napisanej przez posła Malinowskiego (Wojtka) i „Związki Zawodowe wobec przesilenia życia gospodarczego", napisanej przez inż. J. Moraczewskiego, które rozeszły się w dziesiątkach tysięcy egzemplarzy Centralne Zrzeszenie Klas. Zw. Zaw. wydało swój organ, dwutygodnik „MŁOT i PŁUG", który po dzień dzisiejszy rozszedł się w imponującej ilości 1.280.000 egz. Biuro radcy prawnego pod kierunkiem mecen. S. Kijewskiego udzieliło 1138 porad prawnych członkom Związków. Wskutek secesji ilość Centralnych Zarządów Zw. Zawodowych wchodzących w skład C. Z. K. Z. Z. zmniejszyła się do 22 i obecnie w skład C. Z. K. Z. Z. wchodzą następujące Zarządy Główne:

1) Zw. Prac. Teatralnych.
2) „ Prac. Przem. Mącznego.
3) „ Metalowców.
4) „ Szoferów.
5) „ Drużyn Konduktorskich.
6) „ Odzieżowy.
7) „ Chemiczny.
8) „ Górniczy.
9) „ Użyteczności Publicznej.
10) „ Kolejarze.
10) „ Transportu Rzecznego.
12) „ Zaw. Rob. Przem. Drzewn.
13) „ Zaw. Rob. Przem. Budowlanego.
14) „ Zaw. Rob. Rolnych i Leśnych.
15) „ „ Prac. Kas Chorych.
16) „ „ Mięsny.
17) „ „ Rob. Przem. Włókniczego.
18) „ „ Nafciarzy.
19) „ „ Tramwajarzy.
20) „ „ Elektrowni.
21) „ „ Kolejek Dojazdowych.
22) „ „ Kelnerów.

tworzące 187 oddziałów prowincjonalnych i skupiające w swych szeregach 37.000, opłacających składki robotników. Wobec niskich składek wpłacanych co C. Z. K. Z. Z. — budżet C. Z. K. Z. Z. wyniósł 22.132 zł. Następnie mówca oświetlił wpływ partyjnictwa na rozwój Zw. Zawodowych i w konkluzji zgłosił odpowiednie rezolucje.

Następnie zabrał głos **b. min. inż. J. Moraczewski,** który w rzeczowo ujętym referacie, przedstawił sytuację gospodarczą i skutki kryzysu, które spadły na klasę robotniczą.

PRZEMÓWIENIE MIN. J. MORACZEWSKIEGO.

Kryzys gospodarczy, który przejawił się u nas w imponującej cyfrze 376.000 bezrobotnych, jest objawem kryzysu, jaki ogarnął świat, jak również skutkiem szybkiej mechanizacji pracy. W przeżywanym obecnie kryzysie należy baczną uwagę zwrócić na to, co się dzieje w Rosji. Czy Rosja sowiecka swój plan „piatiletki" przeprowadzi w terminie krótszym, czy dłuższym, jest dla nas rzeczą obojętną. Najważniejszą rzeczą jest, że po przeprowadzeniu tego planu, mając rozbudowany przemysł i przeszło miljonową armję, dosłownie niewolników, może nas, jako najbliższego sąsiada, zalać wyrobami po cenie tak niskiej, z którą polski przemysł i handel nie wytrzyma konkurencji.

Klasa robotnicza, aczkolwiek niedopuszczona do udziału w bezpośredniem kierownictwie, a więc nie ponosząca odpowiedzialności za losy produkcji Rzeczypospolitej Polskiej, jest żywo zainteresowana zagadnieniem uzdrowienia gospodarki społecznej. Tembardziej, skoro na chorobę ustrojową szukać należy lekarstwa w celowej przebudowie ustroju gospodarczego, co oczywiście nie mogłoby pozostać bez wpływu na przyszłe dzieje produkcji, a więc i klasy robotniczej.

Zapoczątkowana w naszym ustawodawstwie, jak dotąd bardzo niedostatecznie, bardzo nieszczerze państwowa kontrola nad produkcją (cukrownictwo) winna być przebudowana w sposób oddający istotne kierownictwo produkcji w ręce

władz państwowych i rozszerzona na wszyskie skarelizowane gałęzie przemysłu. Ograniczenie wpływu państwa tylko na skartelizowaną produkcję, a więc najbardziej do tego materjalnie i moralnie przygotowane gałęzie przemysłu, umożliwiłoby przy słabym wstrząsie, życia gospodarczego stanowcze i celowe użycie tych środków ratowniczych, których zastosowanie bez udziału państwa w zarządzie kartelami przyniosłoby szkodę, bo służyłoby tylko do zbogacenia jednostek kosztem funduszów publicznych, lub kosztem ogółu ludności.

Doraźnym środkiem łagodzącym skutki przesilenia, powinno się stać podjęcie robót publicznych, w takich rozmiarach, by zdołały zahamować pęd ludności wiejskiej do ośrodków przemysłowych i dałyby pracę całej stałej rezerwowej armji robotniczej miasta.

W związku z powyższym referatem b. min. J. Moraczewski zgłosił odpowiednie rezolucje, które zamieszczamy poniżej.

Referat został nagrodzony hucznemi oklaskami. Następnie referat o połączeniu Związków Zawodowych wygłosił poseł A. Pączek.

PRZEMÓWIENIE POSŁA A. PĄCZKA

Zjednoczenie polskiej klasy robotniczej na terenie zawodowym, jest sprawą ważną i pilną. Przeszkód faktycznych niema, bo interesy robotników na gruncie zawodowym, są jednakowe.

Obrona zdobyczy dotychczasowych,, dążenie do rozszerzenia ustawodawstwa socjalnego, do wyższych płac, krótszego dnia roboczego, lepszych warunków pracy, a przedewszystkiem walka z kryzysem gospodarczym i jego skutkami — oto program robotników, bez względu na to, w jakich organizacjach są oni zgrupowani.

Związki liczne, a słabe nie są w stanie bronić skutecznie interesów klasy robotniczej, a tembardziej nie są w stanie współdziałać nad usuwaniem, względnie łagodzeniem kryzysów, które odbijają się przedewszystkiem na skórze robotników.

Przed związkami zawodowemi stoją zadania ważniejsze, niż dawniej, związki zawodowe muszą umieć współpracować nad rozwiązywaniem coraz trudniejszych i coraz liczniejszych problemów gospodarczych. — Pozatem podnieść należy fakt, iż t. zw. „góra" społeczeństwa jest jednolicie zorganizowana: mamy jeden na całą Polskę związek przemysłowców, bankierów i wielkich kupców — „Lewjatan" i jedną organizację wielkich agrarjuszy — związek ziemian. Również włościanie jednoczą się, czego dowodem fakt połączenia się trzech partyj: „Piasta", „Wyzwolenia" i Stronnictwa Chłopskiego.

Bez zjednoczenia robotników na gruncie zawodowym, trudno myśleć o Izbach Pracy, tych parlamentach gospodarczych proletarjatu polskiego, przez które klasa robotnicza Polski ma wziąć czynny udział w Naczelnej Izbie Gospodarczej, mającej pracować nad organizowaniem życia gospodarczego Polski.

Przeciwnicy nasi, z obozu Jaworowskiego czynią wszystko, aby utrudnić akcję scalenia robotników na gruncie zawodowym. Ale równocześnie wysuwają w swojem piśmie hasło: „Proletarjusze wszystkich krajów, łączcie się". Są oni nielogiczni, bo żeby złączyć proletarjuszy wszystkich krajów, trzeba przedewszystkiem połączyć proletarjuszy jednego kraju!!!

Wychodząc z powyższych przesłanek proszę o uchwalenie odnośnych rezolucji — zakończył mówca swój wielce ciekawy referat.

Po przerwie obiadowej rozwinęła się szeroka dyskusja, w której zabierali głos tow. prezes Zw. Rolników **b. poseł J. Niski, Pluskowski z Łodzi, Wójcik z Lublina, Langner z Lublina, Sucharski ze Stryja, poseł Malinowski Marjan (Wojtek), Pyszyński z Tarnowa, Kempka z Mość'c, Czuma z Krakowa, poseł Pączek, Kicyła — z Warszawy, Sztajer ze Lwowa, Łucki z Przemyśla, Denasiewicz z Drohobycza, Saro ze Lwowa, Sumborski z Sosnowca,** poczem przewodniczący odłożył dalszy ciąg Kongresu do dnia następnego, **do godz. 9 rano.**

Drugi dzień obrad

Obrady rozpoczęły się o godz. 9 rano. Przewodniczył A. Teller. W dalszym ciągu dyskusji nad zgłoszonymi w dniu poprzednim referatami zabierali głos: **Francblau z Jaworzna, Janusz z Kratkowa, Bogner z Sosnowca.**

W sprawie sprostowania wiadomości, podanych w piśmie „Walka", zabrał głos **tow. Pluskowski z Łodzi,** który kategorycznie stwierdził, że wiadomość, jakoby Zw. Zaw. w Łodzi opowiedziały się za Jaworowskim, są wierutnym kłamstwem, gdyż cały okręg łódzki reprezentuje w ratuszu jedynie jeden Płóciennik, podczas, gdy na Kongres C. Z. K. Z. Z. przybyło z Łodzi 15 delegatów, którzy są obecni na sali.

Tow. Malinowski wygłosił referat przyjęty burzą oklasków, o prasie zawodowej, zgłaszając szereg rezolucji.

Po przemówieniach referentów, b. min. Moraczewskiego, posła Pączka i Z. Gardeckiego zostały jednomyślnie przyjęte rezolucje, zgłoszone w związku z ich referatami.

W czasie głosowania nad rezolucjami przybyli na Kongres przedstawiciele sfer poselskich w osobach tow. tow. viceprezesa klubu B.B.W.R. posła Hołówki, viceprezesa grupy robotniczej posła Smulikowskiego i posła Burdy. Przybyłych owacyjnie powitano oklaskami.

Poseł Pączek zgłosił wniosek, by Prezydjum Kongresu wysłało do P. Prezydenta Rzeczypospolitej i do Marszałka Piłsudskiego depesze hołdownicze.

Wniosek ten, wśród długo niemilknących owacji na cześć Marsz. Piłsudskiego jednomyślnie uchwalono, poczem zabrał głos **radny m. Warszawy W. Lenga,** który wygłosił bardzo rzeczowy i wyczerpujący referat:

PRZEMÓWIENIE TOW. W. LENGI.

Mówiąc o ustawodawstwie socjalnem, o wielkim Kodeksie pracy klasy pracującej Polski — pragnę podkreślić ważne obowiązki, ciążące na organizacjach zawodowych. Obowiązki,

które dotąd nie były wykonywane. Mam na myśli obowiązek dopilnowania, by ustawy socjalne — były w życiu stosowane. Wszyscy wiemy, iż obowiązujące prawa niestety są łamane; Zarówno ustawa o czasie pracy, urlopach — jak i ustawodawstwo ubezpieczeniowe. Związki Zawodowe, zajęte walkami partyjnemi — nie miały należytej możności dla wypełnienia swego obowązku. — Stąd też pragnę wysunąć ten problem na czoło zadań, które kongres postawi przed związkami zawodowemi.

W czasie kryzysu gospodarczego i bezrobocia — musimy ze szczególną troską zająć się bezrobotnymi.

Niepodobna spokojnie tolerować tej klęski — za niezawinione winy olbrzymie rzesze robotnicze, wraz z rodzinami— cierpią nędzę.

Obowiązkiem, podkreślam, obowiązkiem władz państwowych i samorządowych — obowiązkiem całego społeczeństwa jest zabezpieczenie egzystencji bezrobotnym. Związki zawodowe muszą wysunąć na czoło swych prac żądanie: wszyscy pozbawieni pracy i środków do egzystenji — mają otrzymywać wystarczające zasiłki.

Obok bezpośredniej opieki nad bezrobotnymi — związki zawodowe — muszą wkraczać w stosunki gospodarcze. Kryzys przemysłowy musi być likwidowany nowemi środkami. Na uwadze żądanie klasy robotniczej o skróceniu czasu pracy do 40 godzin tygodniowo. W ten sposób znaczna część robotników znajdzie się przy warsztatach pracy. Oczywista, skrócenie czasu — przy zachowaniu płac za pełny tydzień.

Rozumie się, że zmiany te są możliwe do przeprowadzenia tylko w skali światowej. Rząd i kierownicy życia gospodarczego — winni wystąpić z energiczną akcją na terenie międzynarodowym. Powodzenie tej akcji może być łatwiejsze — albowiem kryzys gospodarczy jest zjawiskiem trapiącem wszystkie kraje.

Kongres związków ma obowiązek podnieść donośnie żądanie o wprowadzenie w życie ustawy, ubezpieczające robotników na starość i niezdolności do pracy. Brak tego zabezpieczenia jest ciężką krzywdą społeczną. Klasa robotnicza Polski — nie może ustać w żądaniu, by ustawa o zabezpieczeniu na starość — jaknajrychlej w życie zostało wprowadzone.

Pozatem referent omówił konieczności scalenia instytucji ubezpieczeniowych, oraz brak ustaw o umowach zbiorowych i rozjemstwie, brak jednolitej ustawy o związkach zawodowych.

Wreszcie, kończąc, tow. Lenga -- przy aplauzie całego Kongresu podniósł wiekopomne zasługi w dziale Polskiego ustawodawstwa socjalnego — Pierwszego Rządu Ludowego, Marszałka Józefa Piłsudskiego i tow. Jędrzeja Moraczewskiego.

Poczem przemawiał **b. poseł M. Downarowicz.**

PRZEMÓWIENIE TOW. M. DOWNAROWICZA.

Na wstępie referent prosi przedstawicieli prasy, aby się nie omylili odnośnie do jego osoby, aby zapamętali, że bierze on udział w tym skromnym Kongresie na ul. Widok, a nie w tym „efektownym" na ratuszu. Motywuję tę prośbę tow. Downarowicz tem, że w „Walce" przeczytał, iż zasłużony tow. Karol Kamiński z Pruszkowa zasiada w prezydjum kongresu na ratuszu, tymczasem referent widzi go tuż koło siebie, biorącego udział w Kongresie na ul. Widok. (Wesołość). Stwierdza, że w ten sposób liczba delegatów w ratuszu, podana w „Walce" na 700, zmniejsza się do 699.

Referent rozwinął wagę zagadnienia oświatowo- kulturalnego. Z jednej strony praca w tej dziedzinie daje bezpośrednią korzyść klasie robotniczej, bowiem pogłębiając wiedzę fachową robotnika i podnosząc jego wykształcenie ogólne, zwiększa jego wartość zawodową i wpływa na podniesienie dobrobytu, z drugiej strony podniesienie kulturalne klasy robotniczej wzmaga jej wartość społeczną i rolę w całokształcie życia społecznego i państwowego. Zilustrowawszy zagadnienia oświatowo-kulturalne przykładami z życia zachodnio-europejskiego i omówiwszy poszczególne postulaty sformułowane w rezolucjach, kończył swe przemówienie tow. Downarowicz: „Jeśli klasa robotnicza potrafi zabrać się do poważnej i głębokiej pracy oświatowo-kulturalnej, obliczonej nie na reklamarskie efekciarstwo dla ściągania robotników w kramiki partyjek i związeczków, a sięgającej ku wysokiemu poziomowi umysłowemu i duchowemu ludu — wówczas klasa robotnicza nie tylko będzie zdolna do zdobycia władzy siłą fizyczną, ale będzie posiadała i prawo moralne przyjąć na siebie pełną odpowiedzialność za losy społeczeństwa, za losy narodu i państwa".

Referent postawił wnioski, które drukujemy poniżej.

W dyskusji zabierali głos: **Sroczyński — Lwów** i **Czuma Andrzej** — Kraków.

Po przerwie obiadowej rozwinęła się nad wygłoszonemi referatami szeroka i szczegółowa dyskusja w której zabierali głos: **poseł Marjan Malinowski** (Wojtek), poseł **Rudolf Burda,** który zwrócił uwagę na niedocenianie oświaty pozaszkolnej, **Wójcik** — Lublin, **Kempka** — Mościce, **Kucharski** — Lublin, **b. minister Moraczewski, Duchowicz** — Wilno, **Kulesza** — Mława, **Szałagan** — Białystok, **Pietrzycki**— Ruda Pabjanicka, **Czuma** — Kraków.

W głosowaniu jednomyślnie zostały przyjęte rezolucje zgłoszone przez referentów.

WYBORY WŁADZ C. Z. K. Z. W POLSCE.

Do Prezydjum zostali wybrani: Przewodniczący **inż. Jędrzej Moraczewski,** viceprzewodniczący **poseł A. Pączek,** sekretarz generalny **Z. Gardecki.**

Do Rady Głównej weszli: poseł **Wojciechowski** (Drużyny Konduktorskie), **Gryzel** (Zw. Włókienniczy), **K. Bogner** (Górnicy), **S. Celejewski** (Metalowcy), **poseł Marjan Malinowski** (Zw. Naftowy), **J. Niski** (Zw. Rolny), **Piotr Dewudzki** (Użyteczność Publiczna), **W. Ramus** (Zw. Teatralny), **Jarzembski** (Tramwajarze), **J. Piwowarczyk** (Zw. Chemiczny), **W. Lenga, S. Kośla i M. Downarowicz.**

Do Komisji Rewizyjnej: **Szczupaczyński** — Lwów, **Oziembło** — Warszawa, i **Ciepliński** — Warszawa.

W wolnych wnioskach zabierali głos: **Francblau** — Jaworzno, **Czuma** — Kraków, **Sucharski** — Stryj, **Kempka** — Mościce, **Piwowarczyk** — Mościce, **Kicyła** — Warszawa i **Sudor** — Lwów.

Kongres zakończył się odśpiewaniem Czerwonego Sztandaru i gromką owacją na cześć inż. Jędrzeja Moraczewskiego, Z. Gardeckiego, Downarowicza, Malinowskiego i Burdy.

Rezolucje jednogłośnie przyjęte przez Kongres

W SPRAWACH ORGANIZACYJNYCH
zgłoszone przez tow. Z. Gardeckiego.

Wychodząc z założenia, że istotnym celem organizacji zawodowej jest obrona interesów ekonomicznych klasy robotniczej, Kongres stwierdza, że obecnie, w dobie daleko posuniętej koncentracji przemysłu i wytworzenia organizacyj gospodarczo - politycznych przez klasy posiadające, koniecznym jest, by warstwy robotnicze mogły przeciwstawić reprezentantom kapitału równoważną siłę własną. Siłą tą może być tylko organizacja zawodowa, obejmująca wszystkich zatrudnionych w danej grupie przemysłowej.

Kongres Związków Zawodowych wyraża przekonanie, że formy ruchu zawodowego przystosowane być muszą do własnych metod walki i do form organizacyjnych przeciwników. W obecnej też chwili, wzmożonego rozpolitykowania w Związkach Zawodowych i uzależnienia Związków od partyj politycznych, należy z całą siłą podreślić;

a) Związki Zawodowe w Polsce muszą być całkowicie bezpartyjne i niezależne od jakiejkolwiek partji i grup politycznych;

b) Członkiem Związków Zawodowych może być każdy pracownik(nica), poddający się statutowi, bez względu na swoją przynależność partyjną, z wyłączeniem członków partyj subwencjonowanych, lub odbierających wskazówki działania z zagranicy;

c) w obrębie Związków Zawodowych nie wolno dopuszczać do żadnej agitacji na rzecz, ani przeciw, jakiejkolwiek partji politycznej;

d) niewolno przy pobieraniu składek związkowych, pobierać od członków składek na rzecz jakiejkolwiek partji politycznej,

e) funduszów związkowych, oddziałów, kół i filji niewolno ani oddawać, ani pożyczyć żadnym partjom politycznym,

f) członkowie Związków w swej działalności związkowej nie przyjmują żadnych poleceń, ani wskazówek od partyj politycznych, do których należą,

g) jest bardzo pożądane, aby przewodniczący i sekretarze Związków, Oddziałów, kół i filji, nie należeli do żadnych partyj politycznych.

Kongres wzywa wszystkich mężów zaufania i zorganizowanych członków, aby wpływali na niezorganizowane masy robotnicze w kierunku wstępowania do bezpartyjnych, niezależnych Związków Zawodowych i tym sposobem spotęgowali siły bojowe klasy robotniczej i utworzyli jednolity front w walce o lepszą przyszłość.

W zakresie organizacyjnym Kongres uważa, za najważniejsze, by Główne Zarządy Związków i Oddziałów, przygotowaniem swojem i pracą odpowiadały wysokości nałożonych na nie obowiązków. W szczególności zaś Zarządy winny rozwijać swoją działalność przez specjalne referaty, w następującym kierunku: a) organizacyjno - agitacyjnym, b) prasowym, c) kulturalno - oświatowym, d) sportowym, e) finansowym.

W SPRAWIE SCALENIOWEJ
zgłoszone przez posła A. Pączka

Kongres stwierdza, że zjednoczenie polskiej klasy robotniczej na gruncie zawodowym jest pilną koniecznością.

Kongres przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości inicjatywę i prace Prezydjum i Rady Głównej C. Z. K. Z. Z. zmierzające do zjednoczenia klasy robotniczej w bezpartyjnych i niezależnych związkach zawodowych.

Kongres poleca władzom C .Z. K. Z. Z. prowadzenie nadal prac scaleniowych w kierunku szybkiego połączenia w jedną wspólną organizację wszystkich związków zawodowych, stojących na gruncie państwowym, na stanowisku utrwalenia zdobyczy przewrotu majowego, na stanowisku zupełnego wyzwolenia i równouprawnienia klasy robotniczej.

Kongres zwraca się z apelem do całej klasy robotniczej, a przedewszystkiem do robotników zorbanizowanych zawodowo w Komisji Centralnej Związków Zawodowych i w grupie secesyjnej C. Z. K. Z. Z. biorącej udział w równolegle urządzonym bezprawnie „fikcyjnym" kongresie, aby w imię najżywotniejszych interesów klasy robotniczej i państwa, stanęły jaknajszybciej wraz z nami do walki o jednolity front zawodowy robotników Polski.

Zgłoszone przez tow. Pluskowskiego z Łodzi

Kongres Związków Zawodowych przyjmuje do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie Rady Głównej i Sekretarjatu Generalnego wyrażając im podziękowanie za pracę.

Kongres wyraża szczerą podziękę Jędrzejowi Moraczewskiemu za myśl zespolenia związków zawodowych na gruncie bezpartyjności i prosi by zechciał całą akcję prowadzić do ostatecznego zwycięstwa.

Zgłoszone przez A. Czumę z Krakowa

Kongres stwierdza, że kwestja ostatecznego scalenia organizacji zawodowych jest niezmiernie pilna, wobec czego zwołanie połączeniowego kongresu czterech łączących się grup zawodowych, powinno nastąpić możliwie jaknajszybciej.

Kongres wyraża przekonanie, iż w interesie wielkiej sprawy scalenia ruchu zawodowego w bezpartyjnych i całkowicie niezależnych związkach zawodowych leży bezwzględnie przestrzeganie lojalności w stosunku do siebie wszystkich czterech grup organizacyjnych.

W SPRAWIE KRYZYSU GOSPODARCZEGO
zgłoszone przez b. ministra J. Moraczewskiego.

W związku z kryzysem gospodarczym i wzrostu bezrobocia, jako plan na najbliższą przyszłość zapobiegający skutkom kryzysu, Kongres wskazuje:

1) Państwowa kontrola nad skartelizowanemi

gałęziami produkcji. Wykonywać ją winni ustanowieni przez Rząd zarządcy poszczególnych karteli, uprawnieni między innymi nietylko do decydowania o cenie produktów, ilości i płacy pracowników, ale także o zużyciu zysków na potrzeby danej gałęzi produkcji. Ustawa winna upoważnić Pana Prezydenta Rzeczypospolitej do dekretowania w sprawie przymusowego kartelizowania dojrzałych do tego lub zewnątrz zagrożonych gałęzi produkcji. Ustanowionym związkiem karteli zarządza organ władz.

2) **Reforma taryfy celnej,** w celu wydatnej ochrony skartelizowanych i kontrolowanych przez państwo gałęzi produkcji.

3) **Obniżenie,** przy pomocy państwa, **kosztów kredytu dla produkcji** kontrolowanej przez państwo w ramach nieodzownej konieczności. Środków na ten cel dostarczyć winna podwyższona taryfa celna.

4) a) **Uruchomienie robót publicznych** w większych niż dotychczas rozmiarach. Funduszy na ten cel, wobec szczupłego budżetu pańswowego, szukać należy w niewyzyskanych dotąd źródłach dochodu.

b) Ustawowe zapewnienie funduszów na nie przerwaną akcję w dziedzinie budownictwa, w rozmiarach dozwalających na usunięcie klęski mieszkaniowej miejskiej w ściśle określonym czasie, c) roboty publiczne wraz z budownictwem mieszkaniowem uruchomić należy w rozmiarach umożliwiających usunięcie stałego bezrobocia a więc dających zatrudnienie conajmniej 150 tysiącom bezrobotnym.

W SPRAWIE „MŁOTA I PŁUGA"
zgłoszone przez posła M. Malinowskiego

Kongres poleca wszystkim związkom zawodowym wchodzącym w skład Centralnego Zrzeszenia Zw. Zaw., by dla wszystkich członków związku zaprenumerowali organ Centralnego Zrzeszenia „Młot i Pług" zaś opłaty za prenumeratę winny być ściągnięte przy opłacie składek członkowskich.

Kongres poleca by związki, które posiadają swoje organy prasowe zaprenumerowały „Młot i Pług" w ilości 25% liczby wszystkich swoich członków na koszt odnośnej centrali.

Kongres poleca by wszyscy członkowie związków zawodowych wchodzących w skład Centralnego Zrzeszenia jaknajbardziej rozpowszechniali „Młot i Pług" wśród robotników stojących poza związkami zawodowemi.

W SPRAWIE USTAW SOCJALNYCH
zgłoszone przez W. Lengę

I. Kongres poleca władzom C. Z. K. Z. Z., by z całą energją poprowadziły akcję o rychłe wprowadzenie ustawowego ubezpieczenia robotników na starość. Nadto Kongres uważa za najpilniejsze prace z dziedziny ustawodawstwa socjalnego ustawy: 1) o umowach zbiorowych i rozjemstwie, 2) o związkach zawodowych.

II. Wobec ciężkiego położenia klasy robotniczej wywołanego kryzysem w przemyśle i rolnictwie, Kongres domaga się zmiany przepisów ustawy o zabezpieczeniu bezrobotnych w tym kierunku, by wszyscy robotnicy nie z własnej winy pozbawieni pracy mieli prawo do zasiłków ubezpieczeniowych.

III. Wobec postępującej mechanizacji pracy w przemyśle pociągającej za sobą wzrost stałego bezrobocia i wobec niezwykłego kryzysu życia gospodarczego potęgującego bezrobocie, Kongres wzywa Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, **by rozpocząć na terenie międzynarodowym akcję o skrócenie czasu pracy do 40 godzin z równoczesnym podwyższeniem płac dniówkowych, godzinowych,** akordowych tak, by ogólny zarobek robotników nie uległ, przez skrócenie czasu pracy, zmniejszeniu.

IV. Kongres poleca władzom C. Z. K. Z. Z., organizacjom zawodowym, wszystkim mężom zaufania, delegatom fabrycznym, by z całą energją dopilnowali w zakładach pracy przestrzegania ustaw socjalnych, zwłaszcza tych, których stosowanie może przynieść ulgę w okresie bezrobocia, a przedewszystkiem ustawy o czasie pracy, urlopach, zatrudnieniu młodocianych i kobiet. Kongres zwraca się do p. Ministra Pracy i Opieki Społecznej, by polecił inspektorom pracy dopilnowania ze swej strony ścisłego przestrzegania tych ustaw.

V. Wierząc w powodzenie rozpoczętej akcji zjednoczenia zawodowego ruchu robotniczego, Kongres poleca władzom C. Z. K. Z. Z. bezwłoczne rozpoczęcie akcji za wprowadzeniem w życie ustawy samorządowej organizacji robotniczej t. j. Izb Pracy.

VI. Kongres poleca władzom związku prowadzenie akcji celem umocnienia i uzdrowienia instytucji ubezpieczeniowych przez scalenie tych instytucji jak kasy chorych, zakład ubezpieczeń od wypadków, fundusz bezrobocia i t. d.

VII. Kongres domaga się rozszerzenia ustawodawstwa ochronego w tym kierunku, by praca kobiet i dzieci w zakładach przemysłowych szkodliwych dla zdrowia była zakazana.

VIII. Kongres domaga się rozszerzenia obowiązku ubezpieczenia od bezrobocia na nieobjętych nim dotychczas robotników pracujących w robotach państwowych lub zatrudnionych w przedsiębiorstwach kierowanych przez państwo.

W czasie dyskusji zgłoszono szereg wniosków i dezyderatów: Wnioski te w myśl uchwały zostały przekazane władzom C. Z. K. Z. Z. Między innemi zgłoszono następujące uzupełnienia:

Kongres domaga się zmian następujących ustaw

I. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o umowie o pracę pracowników umysłowych. W art. 43 należy ustalić wyraźny obowiązek pracodawców określenia w regulaminie pracy czasu pracowników umysłowych.

II. Ustawy przemysłowej w kierunku uniemożliwienia wyzysku pracy „uczniów" pod pozorem „nauki".

III. Rozporządzenie Prezydenta Rz. P. z dnia 16. III. 1928 o umowie o pracę robotników. Art. 11 należy zamienić w ten sposób, aby nie wolno było robotnika w czasie choroby wydalać z pracy.

IV. Ustawy o podatku dochodowym. Minimalny roczny dochód wolny od podatku ustalony w wyso-

kości 2500 zł. rocznie, winien być zmieniony stosownie do zmiany wartości złotego od czasu wejścia w życie ustawy do chwili obecnej. Wedle tej miary wolny od podatku dochód winien być zmieniony na 4000 zł. rocznie.

V. Kongres zwraca się do pana Ministra Pracy i Opieki społecznej — by organa Ministerstwa, a zwłaszcza Inspektorzy Pracy ściślej przestrzegali ustawy o 8 godz. dniu pracy, oraz ochrony pracy kobiet i młodocianych.

VI. Wobec specjalnego uciążliwego położenia pracowników przemysłu odzieżowego, pogorszonego nie przestrzeganiem ustawy o czasie pracy, oraz na skutek oparcia produkcji na pracy młodocianych — Kongres specjalnie zaleca władzom C. Z. K. Z. Z., by łącznie ze Związkiem Pracowników Przemysłu Odzieżowego, wszczęły odpowiednią akcję w tej sprawie. Dla łatwiejszego uporządkowania tych spraw, koniecznem jest wprowadzenie ze strony robotników asystentów w inspekcji pracy.

VII. Kongres poleca władzom C. Z. K. Z. Z. by nie ustawały w zabiegach o zniesienie pracy nocnej w piekarniach.

W SPRAWIE ROZWOJU OŚWIATY
zgłoszone przez M. Downarowicza

Kongres Centralnego Zrzeszenia Klasowych Związków Zawodowych poleca władzom wykonawczym utworzenie wydziału oświatowo - kulturalnego, który będzie powołany do spełnienia następujących zadań: a) tworzenie kursów zawodowych, które rozszerzając wiadomości techniczne członków i zaznajamiając ich z ciągłym postępem wiedy technicznej, podnosić będą wartość fachową członków, b) podjęcie w łonie związków, ogólnokształcącej pracy kulturalno - oświatowej przez tworzenie bibljotek i czytelni, organizowanie odczytów ogólnokształcących, organizowanie wycieczek krajoznawczych i wycieczek dla zwiedzania instytucji technicznych, historycznych i artystycznych, powołanie do życia chórów, orkiestr i teatrów amatorskich, opracowujących arcydzieła dramatyczne polskie i obce, c) dążenie do zakładania domów ludowych, które jako kasyna robotnicze stałyby się punktami koncentrującymi całokształt życia społecznego i towarzyskiego związkow. W zakresie życia towarzyskiego i kulturalnego związków, jak również dla odnośnych czynności gospodarczych, winny być wciągnięte rodziny członków, co dałoby zawiązek przyszłej „Rodziny Robotniczej".

Kongres poleca, by dla wypełnienia zadań wymienionych w punkcie pierwszym przy każdej Radzie Okręgowej Zw. Zaw. powstała Komisja Kulturalno - oświatowa, której regulamin i plan pracy zatwierdzi Wydział Wykonawczy.

Kongres poleca aby w miejscowościach, w których już istnieją organizacje robotnicze spełniające zadania kulturalno-oświatowe, możliwie nie tworzyć nowych instytucji, a przez porozumienie z temi organizacjami dążyć do koordynacji pracy..

Kongres poleca Wydziałowi Wykonawczemu zorganizowanie kursów dla sekretarzy zw. zaw. Kursy te powinny unikać powierzchowności i dyletantyzmu i zdążyć do fachowego i pogłębionego przygotowania sekretarzy związkowych.

Na Kongres przybyli delegaci z następujących miejscowości:

1. Warszawa, 2. Poznań, 3. Ruda Pabj. 4. Zgierz, 5. Łódź, 6. Wieluń, 7. Mława, 8. Lublin, 9. Piotrków, 10. Kalisz, 11. Siedlce, 12. Zamość, 13, Lwów, 14. Pabjanice, 15. Stryj, 16. Aleksandrów, 17. Grudziądz, 18. Nowy Sącz, 19. Węgrów, 20. Garbatka, 21. Krosno. 22. Sępolno, 23. Kraków, 24. Szczakowa, 25. Jaworzno, 26. Dąbrowa Górn., 27. Będzin, 28. Zawiercie, 29. Poręba k/z., 30. Tarnów, 31. Pińsk, 32. Sochaczew, 33. Przemyśl, 34. Skole, 35. Rzeszów, 36. Stryków, 37. Częstochowa, 38. Drohobycz, 39. Borysław, 40. Ostrów Maz., 41. Toruń, 42, Ciechanów, 43. Sosnowiec, 44. Mościce. 45 .Górka, 46. Trzebinia, 47. Szepietów, 48. Łochów, 49. Pruszków, 50. Sanok-Posada, 51. Wilno, 52. Białystok, 53. Pułtusk, 54. Niedzieliska, 55. Niepołomice, 56. Glinik Marjamp., 57. Libusza, 58. Kock, 59. Sochaczew, 60. Katowice, 61. Myślenice, 62. Tarnowskie Góry, 63. Rybnik, 64. Wodzisław, 65. Dziedzice, 66. Bielsko, 67. Sękażyzna.

Ogólnopolski Zjazd Metalowców

W niedzielę, 22-go marca 1931 odbył się konstytuujący Zjazd Metalowców, w którym brało udział 34 delegatów, w tych 16 z prowincji. Delegatów na Zjazd Metalowców wysłały miejscowości: Pruszków, Kraków, Lwów, Poręba, Zawiercie, Sosnowice, Garbatka, Łódź, Przemyśl, Sanok, Toruń, Lublin.

Zjazd zagaił przewodniczący tow. Celejewski St., przewodniczył zjazdowi tow. Karol Kamiński (Pruszków), sekr. tow. Grygorewicz (Warszawa).

Krótkie sprawozdanie z działalności złożył tow. A. Taller, zapoznając obecnych z przebiegiem zajść w Centr. Zw. Zaw. Metalowców, gdzie część Zarządu, reprezentująca jednak zaledwie około 800 członków pod wpływem Jaworowskiego zreasumowała pierwotną, jednogłośnie przyjętą, uchwałę, oświadczającą się za Manifestem Centr. Zrzeszenia Kl. Zw. Zawodowych, zaś większość członków, bo z górą 1400 w Warszawie i wszystkie oddziały w kraju stanęły na stanowisku Manifestu, za którym stanęli członkowie tow. Teller i Celejewski.

W konsekwencji tej odbywa się dzisiejszy Zjazd, który ma zdecydować o nowej formie organizacji Metalowców, którą po ukończeniu wszelkich przygotowań ma objąć 4 Związki Metalowców, dziś rozbitych w 4-ch różnych zrzeszeniach.

Referent w ogólnych zarysach złożył sprawozdanie z dotychczasowego postępu pracy nad scaleniem Związków Zawodowych.

W dyskusji zabierali głos tow. Celejewski, Hebda, Janusz (Kraków), Łucki (Przemyśl), Gołuch (Lublin), Mrozowski (Pruszków), Offenberg (Warszawa), poczem tow. przew. Kamiński podda pod głosowanie następującą rezolucję:

„Zjazd Metalowców w dniu 22 marca 1931 r. stwierdza, iż celem organizacji zawodowej jest obrona interesów gospodarczych mas pracujących.

Koncentracja przemysłu i spoitość organizacji przemysłowców metalowych stwarza konieczność jednolitej i solidarnej organizacji robotniczej, która by była w stanie przeciwstawić się wszelkim atakom na pogorszenie warunków egzystencji klasy pracującej.

Zorganizowana klasa pracująca doszła do przekonania, iż dotychczasowy sposób organizowania robotników zawodowych polegający na podporządkowaniu się różnym partjom politycznym jest zgubnym dla klasy pracującej, albowiem rozdziela siły i wytwarza walki konkurencyjne, przez co nigdy nie może doprowadzić do zjednoczenia wszystkich pracujących w poszczególnych gałęziach przemysłu, a wychodząc z założenia, że istnieje tylko jeden interes całej klasy pracującej: a to walki z wyzyskiem i obrona przed zamachami kapitału na zdobycze robotnicze, przeto Zjazd wita dążność do skonsolidowania ruchu zawodowego i uchwala udzielenie silnego i skutecznego poparcia tym wysiłkom i wyraża życzenie jaknajszybszego doprowadzenia do skutku scalenia Związków Zawodowych, a przedewszystkiem Związków robotników metalowych.

Aby wypadki wytworzone przez Zarząd C. Z. Z. M., który nie reprezentuje większości członków tego Związku, nie spowodowały dezorganizacji, Zjazd uchwala na okres przejściowy założenie „Bezpartyjnego Związku Metalowców" z siedzibą w Warszawie i poleca natychmiastowe rozpoczęcie pracy nad zorganizowaniem wszystkich Metalowców, wyznających zasadę bezpartyjności i zupełnej niezależności od wszelkich partji politycznych".

Po jednogłośnem przyjęciu rezolucji, przewodniczący tow. Kamiński przystąpił do następnego punktu porządku dziennego: „Statut regulaminu wkładak i świadczeń". Odczytany statut został jednomyślnie przyjęty i równocześnie delegaci z prowincji zgłosili żądania o utworzenie oddziałów.

Związek nosi nazwę: „Bezpartyjny Związek Metalowców w Polsce".

Ze względu, iż w poważnych przedsiębiorstwach wypłaty odbywają się 2 razy, a często 1 raz w miesiącu, po przeprowadzeniu dyskusji, w której brało udział wielu delegatów, Zjazd uchwalił następujące wnioski:

„Zjazd jest zdania, iż obecne świadczenia ustawowe winny zwolnić Związki Zawodowe od ciężarów różnych świadczeń, a zachować przedewszystkiem dobrze wyposażone fundusze na potrzeby pomocy w walkach ekonomicznych.

Z tych przyczyn, oraz dla łatwiejszego zdobycia pracujących mas dla Związków Zawodowych opłaty do Związków Zawodowych winny być do koniecznego minimum obniżone".

Wkładki miesięczne wynoszą: I kl. 3 zł., II kl. 2 zł., III kl. — 1 zł. Wpis do Związku 1 zł. Na czas przejściowy świadczenia pozostają w dotychczasowej wysokości.

Do Zarządu Związku wybrani zostali: tow. Kamiński K. przew., tow. Celejewski St. i tow. Ciepliński zast. przew., tow. Telller sekr., tow. Paradowski skarbnik; czł. Zarządu: tow. tow. Stanisławski Edward, Hada Tomasz, Będkowski Stefan, (Warszawa), Jaich Franciszek (Kraków), Gajek Wł. (Poręba), Łucki (Przemyśl), Lasota (Garbatka), Grabowski (Toruń). Komisja rewizyjna: tow. tow. Mrozowski, Offenberg, Siłowski. Zastępca: tow. Kiepal.

Zarząd uchwalił wniosek tow. Kiepali i Mrozowskiego (Pruszków):

„Zjazd wyraża życzenie, aby przyszła bezpartyjna organizacja zawodowa oparta była na jaknajściślejszej centralizacji, polegającej na kierownictwie i administracji jednej Centrali ogólnozawodowej, której podporządkowane zostaną jako sekcje wszystkie Związki Zawodowe!"

Wniosek tow. Hebdy (Kraków): „Zjazd uchwala dla tow. Celejewskiego i Tellera za ich wytrwałe stanowisko w obronie idei bezpartyjnego Związku Metalowców pełne zaufanie".

Przewodniczący w krótkiem przemówieniu streścił doniosłość Zjazdu i życzenia niedługiego spotkania się na Kongresie połączonych Związków Metalowców, Zjazd zamknął.

DO ODDZIAŁÓW I CZŁONKÓW BEZPARTYJNEGO ZWIĄZKU METALOWCÓW.

Zawiadamiamy, iż lokal Gł. Zarządu Związku mieści się w Warszawie, ul. Widok 3 (parter) i wszelkie korespondencje, pieniądze przesyłać należy pod adresem: Teller Andrzej, sekretarz Bezpartyjnego Zw. Metalowców, Warszawa, Widok 3 (parter).

Kamiński Karol, przew. Związku.
Andrzej Teller, sekr. Związku.

Wydawca: Centr. Zrzeszenie Klas. Zw. Zaw. w Polsce. REDAKCJA i ADMINISTRACJA Widok Nr. 3. m. 32. telefon 532-96.

Sekretarz Redakcji i Redaktor odpowiedzialny tow. Stanisław Jasiński.

Druk. Zakł. Druk. W. Piekarniaka, Warszawa, Ordynacka 3.